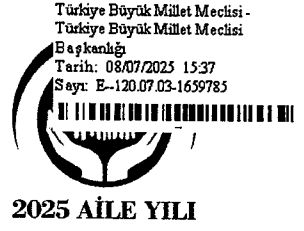

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72079556-610-16501205
Konu : Soru Önergesi (7/24947-7/24949)

ACELE

7/24947 GK 123
7/24949 7

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.03.2025 tarihli ve 1596918 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/24947 ve 7/24949 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/24947 Cevap Metni (6 Sayfa)
- 2 - 7/24949 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5FBB3ADD-AE46-4BAF-B8E3-A50C4531AF8A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No: (312) 705 58 09

Denizli Milletvekili Sayın **Yasin ÖZTÜRK**'e Ait 7/24947 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Ülkemizin engellilik alanındaki politikası; engelli bireylerin ayrımcılığa uğramaksızın insan haklarından yararlanarak toplumsal hayata diğer bireylerle eşit bir şekilde katılımının sağlanmasıdır. Engellilik alanındaki ulusal politikamızın hayata geçirilmesinin teşvik edilmesinden sorumlu odak kurum Bakanlığımızdır. Bakanlığımızca; ulusal düzeyde politika ve stratejilerin belirlenmesi, engelli bireylere yönelik sosyal hizmetlerin sunulması, bu alanda ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği ve koordinasyonun sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda; engelli bireylere yönelik bakım hizmetleri aile odaklı sosyal hizmet politikası doğrultusunda geliştirilmekte ve çeşitlendirilmektedir. Toplum temelli bakım anlayışı doğrultusunda; yatılı bakımın yanı sıra birey odaklı hizmet anlayışı ile engelli bireylerin kendi sosyal çevrelerinden ayrılmadan yaşamlarını sürdürmelerini sağlayan bakım hizmet modellerine ağırlık verilmektedir. Aile yanında bakımı desteklemek amacıyla evde bakım yardımı, sosyal yardım, gündüzlü bakım hizmetleri ve geçici misafir bakım hizmetleri birlikte ve birbirini tamamlayıcı şekilde bütünleşik olarak sunulmaktadır.

Engelli bireylerin bakımının aile yanında sağlanması ve yaşadıkları çevrede desteklenmesi amacıyla 2006 yılında Evde Bakım Yardımı uygulaması başlatılmıştır.

Engelli bireylere yönelik gündüzlü bakım merkezleri ile engelli bireylerden ailesi yanında bakımı sağlananların ihtiyaçlarının giderilmesi ve ailelerin rahatlatılması, sosyal hayata aktif katılımının sağlanması hedeflenmektedir. Engelli bireylerin ailesi yanında çevresinden ayrılmadan bakımının gerçekleştirildiği tam veya yarı zamanlı olarak gündüz hizmet veren gündüzlü bakım merkezlerinde; engelli bireyin öz bakım ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra toplumsal hayata katılımını sağlamak üzere eğitim, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler yürütülmekte, ailelerine ise rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmektedir.

Engelli bireylerin içinde yaşadıkları toplumla kaynaşmalarına yönelik olarak müstakil evlerde veya apartman dairelerinde yaşamaları ve toplumsal hayata aktif katılımının sağlanması amacıyla 2008 yılında açılmaya başlanan ev tipi sosyal hizmet kuruluşları olan Umut Evlerinde 4 ila 6 engelli bireyin bir evde bakım elemanının refakatinde, mesleki personelin gözetiminde bakım hizmeti almaları sağlanmaktadır.

15 yaş üstü görme engelli bireylere dönemler hâlinde eğitsel, sosyal ve mesleki rehabilitasyon programlarının uygulandığı; görme engelli bireylerin sosyal hayata tam ve bağımsız katılımını sağlamayı amaçlayan yatılı Ankara Yenimahalle Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi ve İstanbul Emirgan Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezinde karma ve mesleki eğitim verilmekte, rehabilitasyon hizmetleri sunulmaktadır.

Toplum temelli hizmetlerin yanı sıra kurum bakım ihtiyacı devam eden engelli bireylere Bakanlığımıza bağlı Engelli Bakım Merkezlerinde hak temelli, insan onuruna yaraşır ve yaş, cinsiyet ve engel durumuna uygun olarak bakım, rehabilitasyon ve aile danışma hizmetleri ücretsiz olarak sunulmaktadır. Bakım hizmetleri kapsamında; engelli bireylerin beslenmesi, tedavisi, korunması, temizliği gibi temel yaşam ihtiyaçları karşılanmakta iken rehabilitasyon hizmetleri kapsamında; engelli bireylerin halihazırda var olan ve geliştirilen yeteneklerinin ve becerilerinin korunması ile geliştirilmesi amacıyla sosyal, sportif, sanatsal, kültürel ve iş uğraşı faaliyetleri ile etkinlikler gerçekleştirilmektedir. 2025 yılı Mart ayı itibarıyla Bakanlığımıza bağlı

105 Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezinde 6.788 engelli bireye hizmet verilmektedir.

Engelli bireylere, ailelerinin talepleri halinde yılda 30 güne kadar yatılı bakım merkezlerinde her türlü ihtiyaçları ücretsiz karşılanarak geçici misafir bakım hizmeti verilmektedir. Geçici misafir bakım hizmeti alan engelli sayısı 252'dir.

Bakanlığımıza bağlı Engelli Bakım Merkezlerinin yanı sıra Bakanlığımızca ruhsatlandırılan ve denetimi yapılan özel bakım merkezlerinde de 2007 yılından itibaren yatılı bakım hizmeti sunulmaktadır. Özel Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinde verilen bakım hizmetinin ücreti, belirlenen kriterler doğrultusunda Bakanlığımızca karşılanmaktadır. 2025 yılı Mart ayı itibarıyla 323 özel engelli bakım merkezinde 30.666 engellimiz yatılı bakım hizmeti almaktadır.

Ülkemizde engelli bireylerin istihdamda aktif bir biçimde yer alarak toplumsal yaşama bağımsız ve üretken bireyler olarak katılımlarının teşvik edilmesi ve desteklenmesi de Bakanlığımız engellilik politikasının en önemli bileşenlerinden biridir.

Ülkemizde engelli bireylerin kamuda memur olarak istihdamlarının teşvik edilmesi amacıyla mevzuatta gerekli düzenlemeler yapılmış, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53 üncü maddesi ve bu maddeye dayanılarak yürürlüğe giren Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik uyarınca kamu kurumlarının toplam dolu kadro sayısının en az %3'ü oranında engelliye istihdam etmeleri hüküm altına alınmıştır.

Bu çerçevede kamuda engelli memur istihdamı, merkezi bir sınavla (EKPS) yürütülmekte olup yerleştirmeler kurumların her yıl Ekim ayı sonuna kadar bildirimde bulundukları kadrolar doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kamu kurumları, mevzuat uyarınca, her yıl mevcut açık kontenjanları ve ihtiyaçları doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kamu E-Uygulama Sistemi üzerinden bildirimde bulunmaktadır. Sistemde toplanan açık engelli kadroları Bakanlığımız tarafından ÖSYM'ye bildirilmekte, ÖSYM bu bildirimler doğrultusunda Tercih Kılavuzunu yayımlamaktadır. Adaylar, belirlenen tarihlerde Tercih Kılavuzunda yer alan kadrolar uyarınca tercihlerini ÖSYM üzerinden yapmakta ve koşulların uygunluğu, alınan puan ve tercih sıralamasına göre kurumlara yerleştirmeler ÖSYM tarafından yapılmaktadır. Yerleştirmeleri takiben adayların tercih ettikleri kadroya atama işlemleri ise ilgili bakanlık/kurum tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, Bakanlığımız tarafından Şubat 2025'te 1.830 engelli bireyin kamuya yerleştirilmesi sağlanmıştır.

Ülkemizde halen 73.800 engelli birey, kamuda memur olarak istihdam edilmiş durumdadır.

Diğer taraftan Ülkemizde engelli bireylerin istihdam edilmesinde kota yöntemi ana yöntem olarak uygulanmakta olup bu yöntem ek olarak diğer istihdam modellerini çeşitlendirmek üzere çalışmalar devam etmektedir. Açık iş gücü piyasasında istihdamı zor olan engelli bireylerin istihdamını sağlamak üzere korumalı iş yeri modeli uygulanmakta ve bu kapsamda korumalı iş yerleri devlet tarafından desteklenmektedir. Bu kapsamda;

- Zihinsel ve ruhsal engelli bireylerin istihdama katılarak toplumla bütünleşmelerinin sağlanması amacıyla korumalı işyerlerinin açılış ve işleyişlerinin kolaylaştırılması için Korumalı İşyerleri Hakkında Yönetmelik'te değişiklik yapılmıştır.
- 27.01.2022 tarihinde yayınlanan yönetmelik değişikliğiyle, zihinsel ve ruhsal engelli bireylerin çalışma hayatında daha fazla yer almalarını desteklemek için hayata geçirilen korumalı işyerlerinin açılış ve işleyişlerinin kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

- Mart 2025 itibarıyla ülkemizde 17 korumalı işyerinde 133 engelli birey istihdam edilmiş durumdadır.

Engelli bireyler 06.01.2016 tarihli ve 29585 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Ücretsiz Seyahat Kapsamında Yapılacak Gelir Desteği Ödemesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" gereğince ücretsiz seyahat hakkından yararlanmaktadır. 2015 yılında bu uygulamanın kapsamı özel halk otobüsleri ve deniz ulaşım araçlarını kapsayacak şekilde genişletilmiş, bu araçlara belediyeler aracılığıyla gelir desteği ödemesi başlatılmıştır. Söz konusu gelir desteği ödemesi Bakanlığımız tarafından sürdürülmektedir.

Mevzuatımızda yapılan köklü değişiklikler, sosyal destekler ve teşviklerle artan hizmet çeşitliliğinin sonucu olarak engellilerin hayatın her alanına etkin katılımı kolaylaştırılmış; özel eğitim, istihdam ve sosyal hayata katılım alanlarında yer alan engelli bireylerin sayısı artarak bakım ve bakım destek hizmetleri geliştirilmiş ve çeşitlendirilmiştir.

2016-2019 yıllarında uygulanan Otizmli Bireylere Yönelik Ulusal Otizm Eylem Planında olduğu gibi otizm spektrum bozukluğuna sahip bireylerin ve ailelerinin ihtiyaçlarını karşılamaya devam etme kararlılığımız ile otizm spektrum bozukluğu alanında etkili hizmet üretebilmek, toplumsal kabulü ve bilinci artırmak, erken tanı, takip ve müdahale programları ile özel eğitim ve destek eğitim hizmetlerini güçlendirmek amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda kamu, STK ve akademi görüşleri doğrultusunda Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik II. Ulusal Eylem Planı (2023-2030) hazırlanarak 2023 yılında Dünya Otizm Farkındalık Gününde kamuoyu ile paylaşılmış, amaçlara yönelik faaliyetler ilgili ve sorumlu kurumlar iş birliğinde hayata geçirilmeye başlanmıştır.

2030 Engelsiz Vizyon Belgesi, engellilik alanında odak kurum olarak faaliyetlerini yürüten Bakanlığımız koordinasyonunda katılımcı bir anlayışla hazırlanarak 2021 yılında ilan edilmiştir. Engelli bireylerin kendi potansiyellerini gerçekleştirebildikleri içermeci bir toplum inşa etmek vizyonunu ortaya koyan Engelsiz Vizyon Belgesi'nde "İçermeci ve Erişilebilir Toplum", "Hakların Korunması ve Adalet", "Sağlık ve İyi Hali", "Kapsayıcı Eğitim", "Ekonomik Güvence", "Bağımsız Yaşam", "Afet ve İnsani Bakımdan Acil Durumlar" ve "Uygulama ve İzleme" adlı 8 başlık altında, 31 hedef ve 107 eylem alanı belirlenmiştir.

Engelsiz Vizyon Belgesi ile belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik olarak 2023-2025 yılları arasında yürütülecek faaliyetlerin oluşturulması amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda katılımcı bir anlayışla hazırlanan ilk Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı ise 3 Şubat 2023 tarihli Resmi Gazete'de Cumhurbaşkanlığı Genelgesi olarak yayımlanarak sorumlu kamu kurumları tarafından hayata geçirilmeye başlanmıştır.

Bakanlıkların Bakan Yardımcıları, kamu kuruluşlarının üst düzey temsilcileri ve engellilik alanında faaliyet gösteren iki Konfederasyon'un başkanlarının üye olduğu Engelli Hakları İzleme ve Değerlendirme Kurulu; engelli bireylerin ekonomik ve sosyal hakları dahil haklarının korunması, geliştirilmesi ve güçlendirilmesinde üst düzey koordinasyon ve etkili iş birliğini sağlamak üzere faaliyetlerini yürütmeye devam etmektedir.

Bakanlığımızca engelli bireylerin toplumsal hayata etkin katılımı ve bağımsız bir şekilde yaşayabilmeleri için insan odaklı ve hak temelli hizmet modelleri geliştirilmeye devam etmekte; eğitimden sağlığa, ekonomiden sosyal hayata, istihdamdan erişilebilirliğe kadar her alanda engelli bireylerin sorunlarına kapsamlı çözümler üretilmeye yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Bakanlığımız engellilerin temel hak ve özgürlükleri başta olmak üzere erişilebilirlik ile ilgili ulusal politikaların belirlenmesi, mevzuatın hazırlanması ve bu politikaların hayata geçirilmesi için kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması ile

yükümlü bir kurumdur. Erişilebilirliğin uygulanması tüm kurum ve kuruluşların görev ve sorumluluğundadır.

Bu kapsamda “herkesin istediği her yere ve her hizmete, bağımsız ve güvenli olarak ulaşabilmesi ve bunları kullanabilmesi” olarak tanımlanan erişilebilirliğin sağlanması ve yaygınlaştırılması hususu yasal düzenlemelerle güvence altına alınmıştır.

Bu doğrultuda, “Ulusal Erişilebilirlik Günü” konulu 2025/8 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, 16/5/2025 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. İlgili Genelge uyarınca, erişilebilirlik logosunun kullanımının ve görünürlüğünün artırılması, erişilebilirliğin temel bir hak olduğu bilincinin geliştirilerek gündelik yaşamın doğal bir parçası haline getirilmesi, doğru uygulamaların yaygınlaştırılması, gelecek nesillerde sürdürülebilirliğinin sağlanması ve erişilebilirlik kültürünün oluşturulması amacıyla her yıl Bakanlığımız koordinasyonunda; 10-16 Mayıs Engelliler Haftası’nın son günü olan 16 Mayıs tarihinin “Ulusal Erişilebilirlik Günü” olarak kutlanması kararlaştırılmıştır.

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun 7 nci maddesinde yapıları çevre, özel ve kamu toplu taşıma sistemleri ile bilgilendirme hizmetleri, bilgi ve iletişim teknolojisinin erişilebilir olması hüküm altına alınmıştır. Ayrıca geçici 2 nci ve geçici 3 üncü maddelerinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmi yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ile büyükşehir belediyeleri ve belediyeler tarafından şehir içinde sunulan ya da denetlenen toplu taşıma hizmetlerinde erişilebilirliğin sağlanmasına yönelik amir hükümlere yer verilmiştir.

Kanunun geçici 3 üncü maddesinde erişilebilirliğin izlenmesi ve denetlenmesi görevi Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonlarına verilmiştir. 2013 yılında yürürlüğe giren Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği hükümlerine istinaden her ilde valilikler bünyesinde Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonları kurularak faaliyetlerine başlamıştır.

Ülkemizde yapıları çevrenin planlanması, ruhsatlandırılması ve inşası ile ilgili temel mevzuat olan 3194 sayılı İmar Kanunu’nun ek 1 inci maddesinde ve uygulama yönetmeliği olan “Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği”nde de erişilebilirliğin uygulanmasına yönelik amir hükümler yer almaktadır. Bakanlığımız tarafından erişilebilirlik ölçü ve ölçütlerinin daha ayrıntılı olarak Yönetmelikte yer alması için teknik metin oluşturulmuş ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 01.07.2017 tarihinde Yönetmelik yayımlanmıştır. Bu Yönetmelikte yer alan erişilebilirlikle ilgili hükümler gereği, yeni tasarlanan tüm binalarda standarda uygunluk sağlanmak zorundadır.

2019 yılında yeni inşa edilecek binaların erişilebilir olarak tasarlanması ve inşa edilmesi için yine Bakanlığımızca teknik alt yapısı oluşturularak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına sunulan revizyon talebi Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği’ne eklenmiştir.

Mimar ve mühendislerin tasarımın ilk aşamasından son aşamasına kadar başvurabileceği, açıklayıcı metinlerin yanı sıra mimari çizimlerin üç boyutlu görseller ile desteklendiği, aynı zamanda akademisyenler için kaynak niteliğindeki Erişilebilirlik Kılavuzu yayımlanmıştır.

Ulusal standartları baz alan ve mevzuattaki son düzenlemeleri de içeren Erişilebilirlik Kılavuzu kapsamında kurgulanan, adım adım yapılması gerekenleri görsel olarak açıklayan ve erişilebilir mekânların simülasyonu niteliğinde bir “Erişilebilirlik Animasyonu” hazırlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından erişilebilirlik uygulamalarının yaygınlaştırılması için bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması amacıyla 2021 yılından bu yana farklı temalarla düzenlenen

“Erişilebilirlik Atölyeleri”nin belediyelerin erişilebilirlik standartlarını uygulamasını sağlamak amacıyla “Erişilebilirlik Atölyeleri” “Kaldırımlar”, “Yaya Geçitleri”, “Duraklar” “Kent Parkları” ve “Halka Açık Tuvaletler” başlıklarıyla düzenlenen 77 atölyeye mimar, mühendis, tekniker ve yönetici katılım sağlamıştır. Diğer yandan web sayfalarının erişilebilir olarak tasarlanması ve erişilebilir hale getirilmesi amacıyla düzenlenen “Erişilebilirlik Atölyeleri: Web İçeriği Erişilebilirlik Eğitimi” başlıklı 19 atölye çalışması yapılmıştır. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sosyal medya platformlarında erişilebilir bilgi paylaşımlarının yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla düzenlenen “Erişilebilirlik Atölyeleri: Sosyal Medyanın Erişilebilirliği Eğitimi” başlıklı 6 atölye çalışmasına basın birimi yönetici ve çalışanları katılım sağlamıştır.

Toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla “Trafikte Erişilebilirlik” temalı TV ve radyo spotları hazırlanarak yayımlanması sağlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından erişilebilirliğin yaygınlaştırılması ve bu konuda farkındalık sağlanması amaçlanmış, binaların, erişilebilir hale getirilebilmesi için yapılması gerekenlerin rapor olarak temin edilmesini sağlayacak ve erişilebilirlik belgesi alınmasını teşvik edecek bir formül olan Erişilebilirlik Değerlendirme Modülü (ERDEM) kullanıma açılmıştır.

Mevzuat kapsamında erişilebilirlik uygulamalarının geliştirilerek yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalara Bakanlığımızca devam edilmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Bakanlığımız engelli vatandaşlarımıza yönelik yardım programlarıyla yıllar içerisinde daha fazla ihtiyaç sahibi engelli vatandaşımıza ulaşmaktadır.

Bakanlığımızca 2022 sayılı Kanun kapsamında %40 ve üzeri oranda engelli raporu olan, sosyal güvencesi olmayan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden az olan Türk vatandaşlarına Engelli Aylığı; 18 yaşından küçük özel gereksinim düzeyi en az hafif düzeyde olan veya %40 ve üzeri oranda engelli olan yakını bulunan ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık geliri, asgari ücretin aylık net tutarının 1/3’ünden az olan Türk vatandaşlarına Engelli Yakını Aylığı bağlanmaktadır.

2022 sayılı Kanun kapsamındaki yaşlı ve engelli aylıklarına ilişkin artışlar, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu doğrultusunda, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Mali ve Sosyal Haklar Genelgesinde yer alan memur aylık katsayısına göre belirlenmekte, artış oranı söz konusu gösterge artışı oranında uygulanmaktadır. Bu çerçevede 2025 yılı Ocak ayı itibarıyla ödenen tutarlar artırılmıştır.

Bununla birlikte 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümlerine göre 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, 60/c-1 ve 60/c-3 kapsamındaki genel sağlık sigortalısı sayılanlar ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerin hastane, ilaç, reçete, optik katılım payı muhteviyatında ödedikleri katılım payı SYD Vakıfları tarafından söz konusu kişilere geri ödenmektedir.

Öte yandan engellilere yönelik olarak yaşlı ve engelli vatandaşlarımızın ev temizliği ve kişisel bakımları gibi zaruri ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Ulusal VEFA Programı, ihtiyaç sahibi engelli vatandaşlarımızın topluma uyumunu kolaylaştıracak her türlü araç gereç ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik Engelli İhtiyaç Yardımı, özel eğitime ihtiyacı olan özel gereksinimli öğrencilere yönelik Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması gibi yardım programları yürütülmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğ er konular, diğ er Bakanlıkların g orev ve yetki alanına girdiğinden Bakanlığımızca değ erlendirilememiştir.